

innerlijk en zijn uiterlijk dienen aan elkaar gelijk te zijn²⁾.

Maar Christus zou tot hen, die dergelijke beste pogingen waagden om te ontkomen aan den zuurdesem, het innerlijk doortrokken zijn van hypocrisie bij de Farizeërs, door henzelf en langs hun methode, gezegd hebben: Hoe zult gij tot uw broeder zeggen: Laat toe, dat ik den splinter uit uw oog uitdoe; en zie, er is een balk in uw oog. Gij geveinsde, werp eerst den balk uit uw oog. Matth. 7:4, 5.

Want zoo lang niet door den Heiligen Geest een ander hart gegeven is aan een Farizeër, zoodat hij zijn anomia, zijn innerlijke wetsverachting, zijn vleeschelijk staan tegenover de wet, welke geestelijk is, verliest en herboren wordt tot gehoorzaamheid uit het geloof, is het hem onmogelijk, de hypocrisie te overwinnen. Die Christus verwerpen, al is het met de wet op de lippen, ze veinzen maar rechtvaardig te zijn. Luk. 20:20.

Het was evenzeer hypocrisie op den kathedraal of op den kansel waartegen Paulus in zijn eersten brief aan Timotheüs waarschuwt. In de laatste tijden zullen sommigen afvallen van het geloof en toch in de kerk trachten op te treden met leer-autoriteit. Deze dwaalleerders zullen optreden door geveinsdheid der leugensprekers; d.w.z. deze leugensprekers zullen tooneel-spelen en onder den schijn van echte vroomheid hun dwalingen pogen ingang te verschaffen. 1 Tim. 4:2.

Ook bij deze menschen wordt de onwil van het hart gemaskeerd door den schijn.

We kunnen tot deze conclusie komen: met het woord hypocriet zijn en zijn afleidingen duidt het Nieuwe Testament aan het „zich niet met waren harte tot God bekeeren“. En in deze omschrijving kan dan „bekeeren“ aanduiden wat we gewoonlijk noemen de dagelijkse bekeering. In dat geval is er tijdelijke hypocrisie, onttrekken van het hart aan God. Zoo was het bij Petrus in Antiochië, en daartegen waarschuwt o.a. Petrus.

Maar er is ook een „zich niet met waren harte tot God bekeeren“, dat Hem geweigerd wordt door een steenen hart, waarin Zijn Geest niet woont. Zoolang dan de godsdienstige mensch aan God de crisis, het doorwerken van Zijn Woord, het verdoemende en rechtvaardigende Woord, weigert, zoolang is zijn vertoon van godsdienst huichelarij.

In beide gevallen is de ontkoming aan de hypocrisie in het kinderlijk hooren naar het Woord.

W.

R. S.

2) Over de veroordeeling der huichelarij door de Farizeesche schriftgeleerdheid, die zich trouwens daarbij kon aansluiten aan de letter van het O. T., b.v. Job 8:13: de verwachting des huichelaars zal vergaan, zie men G. Kittel, Die Probleme des palästinischen Spätjudentums und das Urchristentum, Stuttgart, 1926, bl. 101—104, en Strack-Billerbeck's Komm. aus Talmud enz. Deel I, bl. 921 vv, 937, II, bl. 222, IV, bl. 336 vv.

UIT DE SCHRIFT

Het hemelsch oratorium, dat zingt van Goddelijke gerechtigheid.

En na dezen hoorde ik als een groote stem eener groote schare in den hemel, zeggende: „Hallelujah! de zaligheid, en de heerlijkheid, en de eer, en de kracht zij den Heere, onzen God.“

Want Zijn oordeelen zijn waarachtig en rechtvaardig, dewijl Hij de groote hoer geoordeeld heeft, die de aarde verdorven heeft met haar hoerarij, en Hij het bloed Zijner dienaren van haar hand gewroken heeft.

En zij zeiden ten tweede maal: „Hallelujah!“ En haar rook gaat op in alle eeuwigheid. Openbaring 19:1—3.

Hebt ge in de kerk Psalm 139:13 wel eens hooren zingen?

Neen, vers 13, niet vers 14 (— dat overbekende: „Doorgrond me, en ken mijn hart, o HEERE!“ —) Maar dit vers:

„Zou 'k hén niet haten in mijn hart,
Wier snoode haat Uw goedheid tart?
Zou ik hen, die U weerstand bién,
Niet met verdrieltig oogen zien?
'k Zal hen altijd volkomen haten,
Die trotschlijk Uwen dienst verlaten.“

Dat is toch geen vers voor de Nieuwtestamentische gemeente?

Dat een dichter uit het Oude Testament zoo zong, nu ja, fiat... maar de kinderen Gods onder de Nieuwe Bedeeing, ach, die moeten blaken van de liefde voor Christus, en dan past in hun mond niet zoo iets „vloekpsalm“-achtigs als uit Psalm 139: „Zoude ik niet haten, HEERE, die U haten, en verdriet hebben in degenen, die tegen U opstaan?“

Natuurlijk willen we niet ontkennen, dat wij, vanuit aardisch aspekt ziende, diep-bewogen moeten zijn over elken zondaar, die God niet kent, over die schare, die niemand tellen kan, en voortleeft in donkerheid en schijnvreugde... dat wij geen kans voorbij moeten laten gaan, om aan ongeloovigen den weg der zaligheid bekend te maken — want, zoolang de zondaar nog

op aarde leeft, is er een mogelijkheid, dat God hem tot „vat-ter-zaligheid“ verkoren heeft.

Zoo moet de liefde van Christus in ons openbaar worden, en innerlijke barmhartigheid ons bewegen tot evangeliseeren.

* * *

Maar Johannes leert ons hier nog iets anders. Hij laat ons hooren het hemelsch oratorium, dat Gods gerechtigheid bezingt.

Als Babylon, de groote hoer-stad, gevallen is, hoort Johannes dezen oproep:

„Bedrijft vreugde over haar, gij hemel! en gij heilige Apostelen, en gij Profeten! want God heeft uw oordeel aan haar geoordeeld!“

En dan geeft de hemel antwoord: een koraal wordt aangeheven, een heilig hallel — en het thema is: „Hallelujah! looft Jahweh!“ en de medewerkenden zijn: de engelen — de gemeente (de vier en twintig ouderlingen) — en heel de vernieuwde schepping (de vier dieren).

Het is één massale zang, roemend de gerechtigheid van den HEERE, welke uitkomt in het verbreken der zonde-macht, in de herschepping der wereld en in de verlossing der Kerk.

En als de permanent-dichte rook, welke opstijgt uit de ruïnes der verbroken wereldstad, en aanduidt het eeuwig verderf (het in vlammen staan zonder verteerd te worden) gezien wordt door dat onoverzienbare koor van hemelsche zangers, zingt het vanuit de volheid van hun ik opnieuw dat „Hallelujah! Looft Jahweh!“

* * *

Is dat nu niet wreed? hard? schijnheilig?

Wat?

Is dat gerechtigheid, wanneer Hij, Die Zich-zelf Liefde noemt, zoo maar een groot deel van het menschelijk geslacht in het eeuwig verderf stort? Dat rijmt zich toch niet met Liefde?

Hoe is het mogelijk, dat een deel der menschen, met de engelen tezamen, Gods gerechtigheid zoo roemen kan? Geeft dat niet den schijn van dwaze verblindheid en onbegrijpelijke hardheid?

Ja, zóó redeneert de natuurlijke mensch, die niet onderscheiden kan de dingen, welke des Geestes Gods zijn.

En als wij in ons eigen hart geen vreemdeling zijn, dan weten we wel, dat er ook daarin wel eens iets wreveligs opkomt, want wij willen van nature aan de theodicee — de rechtvaardiging van God — niet aan.

* * *

Maar wij moeten deze dingen vanuit hemelsch standpunt leeren bezien.

Daartoe is een geloofsleven noodig, dat op hoog plan staat.

Daartoe is een fijne, geestelijke onderscheiding noodig, om welke we als geestelijke menschen — menschen Gods! — moeten bidden.

Daartoe moet de valsche scheiding tusschen Oud- en Nieuwtestamentische Kerk ten eenenmale geweerd worden.

Want — hoezeer wij ook als kinderen Gods tegenover elken ongeloovige, met wien we in aanraking komen, barmhartig moeten staan, en daarom op Jezus hem wijzen —

dit sluit niet uit, dat we aan den anderen kant ook iets van dat „Hallelujah!“ moeten kennen, hetwelk door de heilige profeten en van den ouden en van den nieuwen dag is gezongen: het hallel over de gerechtigheid van God, met welke Hij heel het rijk der duisternis, gansch de organisatie der haters van Hem, overwint en vernietigt.

Reeds in dit leven moet daar een voorslag zijn van het hemelsch „Hallelujah!“ op Gods oordeel over de groote hoer-stad.

„Zoude ik niet haten HEERE, die U haten?“

Neen, dat is geen persoonlijke haat, van individu tot individu, want nogmaals, tegenover iederen naaste moet ik staan met liefde, in Christus Jezus.

Maar dat is de onpersoonlijke, niet-wraakgierige haat van het geloof! — het geloof, dat ten diepste vragen leert naar de eere en de heerlijkheid des HEEREN — het geloof, dat weet: het huiveringwekkend oordeel van God over heel de wereld, die Hem tegenstaat, zal geen enkele smet werpen op de doxa, de heerlijkheid des HEEREN; integendeel, juist het eindoordeel zal de theodicee blijken: „Hallelujah!“ want Gods oordeelen zijn waarachtig en rechtvaardig!

Geen persoonlijke wraakgierigheid, geen menschelijk-egoïste hardvochtigheid geeft dat in — het komt op uit de diepe liefde tot God den HEERE, Dien men in Christus als Vader heeft leeren kennen; uit de innige droefheid, dat de Naam van dien eeuwigen Vader van onzen Heere Jezus Christus door allen, die het rijk der duisternis steunen, in haat en spot en vijandschap, gelasterd en onteerd wordt.

* * *

Zoudt ge dat 13e vers van Ps. 139 nu kunnen meezingen, als het werd opgegeven?

* * *

Gij en ik zullen dat alléén maar kunnen, wanneer de sfeer van het 14e vers de bron vormt, uit welke we de gerechtigheid van Jahweh bezingen:

„Zoude ik niet haten, HEERE, die U haten?....“
„Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart!“
J. SMELIK.

KERKELUK LEVEN

Indrukken van de Synode.

Leergeschillen of meningsverschillen?

Inzake de debatten van den „bewogen Donderdag“ zou ik, volgens belofte, nog het een en ander opmerken. Mijns inziens bewijst de gang van zaken zelf reeds, hoe schadelijke overdrijving aan het woord kwam, toen men officieel wilde gesproken zien van „leergeschillen“.

Leergeschillen zijn geen kleinigheid. Ze zijn er slechts, als... of liever, laat me niet zelf spreken, doch het woord geven aan Ds Joh. Jansen, die pas zoo'n goed boekje heeft gegeven over de Leertucht, en die in de „Chr. Encyclopaedie“ een artikel gaf over „leergeschillen“. Ds Jansen zegt, dat men van leergeschillen spreken kan in ruimeren en in engeren zin. „In ruimeren zin vallen er onder de extra-confessionele controversen, d.i. de geschillen, die buiten de belijdenis der kerk liggen, zooals b.v. het verschil inzake de Avondmaalsleer tusschen de Roomschen, Lutherschen en Gereformeerden; en de vijf verschilpunten tusschen de Remonstranten en de Gereformeerden... zie: De vijf artikelen tegen de Remonstranten“. En vervolgens: „In engeren zin verstaan wij er onder de intraconfessionele geschillen, d.i. de geschillen, die binnen de grenzen der belijdenis liggen, en voorts de geschillen, waarin de kerken, zonder dat zij er zich in de belijdenis uitdrukkelijk over hebben uitgesproken, elkander duiden en dragen“. Ds Jansen noemt dan als voorbeeld van deze tweede groep de vroegere verschillen tusschen infra- en supralapsaristen, en de latere leergeschillen binnen den boezem der Gereformeerde Kerken over het infra- en supralapsarisme, de eeuwige rechtvaardigmaking, de onmiddellijke wedergeboorte en de onderstelde wedergeboorte, waarover in 1905 door de Utrechtsche Synode een verklaring is opgesteld.

Kan men nu de meningsverschillen, die aan de orde zijn gesteld, onder één van deze groepen rangschikken? Het is naar mijn meening onmogelijk.

Want als het over „leergeschillen“, onverschillig van welke soort, gaat, dan moet er over en weer een duidelijke meening zijn geformuleerd. Zoo was het b.v. in de dagen, die voorafgingen aan Utrecht 1905, om nu maar te zwijgen van de door Ds Jansen als eerste groep aangeduide geschillen. Maar van zulk een klare formulering is geen sprake, wanneer men het lijstje der eerst op den voorgrond gestelde punten eens nakijkt. Inzake de „algemeene genade“ zijn er stellig geen twee groepen, die over en weer duidelijk een bepaalde overtuiging tegen een andere overstellen. Evenmin is dit het geval met betrekking tot het zelfonderzoek (de formulering van het meningsverschil begint eigenlijk nog maar pas, en dan nog feitelijk ná de Synode, en ook daarin zijn de meningen, gelijk ik weet, nog weer verdeeld). En weet het gereformeerde volk, wat er te doen is inzake „de twee naturen van Christus“? Ik vermoed, dat ettelijke meelevende menschen na verschijning der persverslagen zich hebben afgevraagd: wat is er toch aan de hand? Zeker is, dat er in wetenschappelijke kringen wel eens discussie gevoerd is over de historische beteekenis en den wetenschappelijk vaststelbaren inhoud van den term „anhypostatos“; hetgeen dan meestal vertaald wordt door: „onpersoonlijk“; het loopt dan over de „onpersoonlijke“ menschelijke natuur van Christus; alsmede, dat Prof. Waterinks boekje over „oorsprong en wezen der ziel“ een theologische discussie heeft ontketend. Maar noch ter eener noch ter ander zijde is klaar en scherp en stellings-gewijs ten overstaan van de formulieren van eenigheid meening tegenover meening geplaatst. En hetzelfde geldt van het getuigenis des Heiligen Geestes inzake de Schrift, en inzake de vraag, wat „ziel“ is, en wat er gebeurt in leven en sterven van den mensch.

En dan durfde men, bij zulk een stand van zaken, spreken van een „alles onderstboven werpen“! En de rapporteur, Prof. Hepp, had den moed, zijn antwoord aan de debaters te besluiten met een verwijzing naar den oordeelsdag, waarin misschien de Christus aan de Kerken verwijtend vragen zou, of zij de „dwaling“ in haar midden hadden toegelaten?

„Dwaling“, het woord is gebruikt, en kwam in de krant.

Maar ook kwam in de krant — jaren geleden — een woord van Prof. Hepp („Ref.“ IV, 20, 15 Febr. 1924), dat handelde over een geschil, dat in Amerika gerezen was over de algemeene genade. Daarin waren betrokken de predikanten Hoeksema en Danhoff. Prof. Hepp schreef toen:

„Of we het woord „Misverstand“ maar niet voor „Dwaling“ zullen innuilen, waar de broeders Hoeksema en Danhoff zoo ver gaan?“

Een vraag, die ons interesseert, omdat naar mijn meening deze broeders anders wilden en ook schreven

dan wie c
den geest
nu wat P
broeders c
even geste

„Op
Toege
hoe die
Maar s
en aan
houde
dat men
Zij ve
gehelder
Apollo
voor oos
Hij wil
richt.“

Ach, wa
porteur v
bezien als
Heel wat
bespaard.

Men ont
af aan h
drongen v
kerken zel
is in wete
nog lang
storing t
er van Sch
zou dwaas
slechting
liet lokker
gripen.

Men stell
eens voor:
persverslag
die tegen
d'áárove
len“ van,
en de vree
van onze
lijdt“. De
missie I b
al verrasse
tot ieders
opgehangen
met nog
geschillen“
vrede a
daarin vin
den andere
En bovendi
want ze st
dat over d
wat er nu
als argum
tenminste
hoewel op
zou zijn, a
een week
confereerd,
door. Zou z
leergeschill

Ik voor
antwoorden
bezwaar, d
op het ontr
dagen leerg
op de tafel
genomen k
Vegt noem
in hun eers
de tafel. E
Donderdag
Heiligen Ge
later weer
geschil van
storing zijn
goed is. Te
de kwestie
het appél, m
v. d. Vegt
stel, kan ik
maal den v
len immers
de kwestie
ook van ke
men er een
schouder
onzerzijds
voering, di
naar het ar
geschreven
genomen g
gehouden
Chr. Geref.
de Amsterd
chure van
punt is eve
opgemerkt,
het thema
eerst met z
van gemaak

Wat zijn
zonder een
maar in eer
kleiner of